

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 28, 2016

Nummer 28, 2016

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1387](#) 05-07-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1392](#) 05-07-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1393](#) 05-07-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1394](#) 05-07-2016

RECHTSPRAAK

Falende klacht ten aanzien van de redelijke termijn in de Klimop-zaak.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM niet is overschreden. Het voert daartoe onder meer aan dat de termijnoverschrijding in eerste aanleg als gevolg van de wraking van de rechtbank niet voor rekening van de verdachte behoort te komen.

Bij de beoordeling van het middel dient het volgende te worden vooropgesteld. Het oordeel van de feitenrechter inzake de redelijke termijn kan in cassatie slechts in beperkte mate worden getoetst, in die zin dat de Hoge Raad alleen kan onderzoeken of het oordeel niet blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk is in het licht van alle omstandigheden van het geval. Van onbegrijpelijkheid zal overigens niet licht sprake zijn omdat een dergelijk oordeel sterk verweven pleegt te zijn met waarderingen van feitelijke aard die zich onttrekken aan een beoordeling door de cassatierechter. (Vgl. HR 17 juni 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD2578, NJ 2008/358, r.o. 3.7.)

De Hoge Raad heeft in voormeld arrest in r.o. 3.13.1 het volgende overwogen:

'De redelijkheid van de duur van een zaak is afhankelijk van onder meer de volgende omstandigheden:

- a. De ingewikkeldheid van de zaak. Daartoe kan bijvoorbeeld worden gerekend de omvang van het verrichte onderzoek, waaronder begrepen een gerechtelijk vooronderzoek, alsmede de gelijktijdige berechting van zaken tegen medeverdachten en/of van andere zaken tegen de verdachte.
- b. De invloed van de verdachte en/of zijn raadsman op het procesverloop. Daartoe kan bijvoorbeeld worden gerekend de naleving door de verdachte van wettelijke voorschriften die mede met het oog op de betekening van gerechtelijke stukken in het leven zijn geroepen, en het doen van verzoeken door de verdediging die leiden tot vertraging in de afdoening van de zaak.

c. De wijze waarop de zaak door de bevoegde autoriteiten is behandeld. Daartoe kan bijvoorbeeld worden gerekend de mate van voortvarendheid die in het opsporingsonderzoek, het gerechtelijk vooronderzoek en/of het onderzoek ter terechtzitting is betracht.'

Het hof heeft geoordeeld dat 'de duur van de strafprocedure in eerste aanleg en hoger beroep onwenselijk, maar niet onredelijk' is. Dat oordeel is in het licht van hetgeen hiervoor onder 2.4 en 2.5 is vooropgesteld niet onbegrijpelijk en behoefde geen nadere motivering. De omstandigheid dat in eerste aanleg de behandeling van de zaak in aanzienlijke mate is vertraagd vanwege de niet aan de verdachte toe te rekenen omstandigheid dat de rechtbank is gewraakt, leidt niet tot een ander oordeel. De Hoge Raad neemt hierbij in aanmerking dat het hof heeft vastgesteld dat de zaak een complex karakter heeft, mede vanwege 'de tijd die de behandeling van verdachtes zaak ter terechtzitting als gevolg van de gelijktijdige berechting van diverse in dit megaproces terechtstaande verdachten, in beslag heeft genomen'.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-07-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1394

Zaaknummer: 15/01638

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan, V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: Th.O.M. Dieben en J. Kuijper

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Slagende klacht ten aanzien van vrijspraak van de rechtspersoon in Klimop-zaak.

Het middel komt op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het tenlastegelegde.

Door te overwegen als hiervoor onder 2.2 weergegeven heeft het hof onvoldoende inzicht gegeven in zijn gedachtegang.

Indien het hof heeft geoordeeld dat de verdachte niet als pleger of als medepleger aansprakelijk kan worden gesteld wegens de verboden gedragingen aangezien de vertegenwoordiger van de verdachte 'als pleger van de strafbare feiten dient te worden aangemerkt', heeft het hof miskend dat die enkele omstandigheid gelet op hetgeen hiervoor onder 3.2 is overwogen, niet aan een bewezenverklaring van het tenlastegelegde in de weg staat.

Indien het hof heeft geoordeeld dat de verboden gedragingen niet aan de verdachte kunnen worden toegerekend vanwege de omstandigheid dat de vertegenwoordiger van de verdachte 'zelf alle strafbare handelingen heeft verricht' en hij de verdachte 'daarbij enkel heeft gebruikt als middel om de strafbare gedragingen te kunnen plegen', heeft het zijn oordeel onvoldoende gemotiveerd. Die omstandigheden staan immers niet zonder meer aan toerekening van de desbetreffende gedragingen aan de verdachte in de weg.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-07-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1387

Zaaknummer: 15/03519

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan, V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 51 Sr

RECHTSPRAAK

Diverse klachten in Klimop-zaak, die hetzij falen hetzij bij gebrek aan belang niet tot cassatie leiden.

Het middel klaagt dat het onder 3 bewezenverklarde opzet op de valsheid niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Het hof heeft vastgesteld dat het 'in de kern er op neer [komt] dat de verdachte voor de medeverdachte [medeverdachte 1] de aankoop van een pakket onroerende zaken begeleidt' en hij 'in dat kader (...) door de medeverdachte [medeverdachte 1] in contact [wordt] gebracht met [Y] die het pakket zal kopen van Philips en direct weer doorverkoopt aan een vennootschap van de medeverdachte [medeverdachte 1]', alsmede dat, naar de verdachte wist, [Y] hiervoor 'een (forse) premie' ontving. Op basis daarvan concludeert het Hof – niet onbegrijpelijk – dat het gaat 'om een opzetje van de medeverdachte [medeverdachte 1]', waarbij [Y] er tussen is geschoven als 'stroman', om het pakket onroerende zaken enkele minuten later door te leveren aan een vennootschap van de medeverdachte [medeverdachte 1]'. Gelet op die specifieke feiten en omstandigheden van het onderhavige geval, heeft het hof uit de bewijsvoering kunnen afleiden dat de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan het valselijk opmaken van de koopovereenkomst zoals onder 3 bewezenverklaard, alsmede dat verdachtes opzet daarop was gericht.

Het middel faalt.

Het middel klaagt over het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de dagvaarding geldig is. Daartoe is aangevoerd dat de tenlastelegging onder 4 een onvoldoende duidelijke opgave van het feit behelst en derhalve in zoverre had moeten worden nietig verklaard.

Het middel, dat doelt op de in de tenlastelegging voorkomende klaarblijkelijk aan artikel 1 en artikel 9 Wet melding ongebruikelijke transacties (oud) ontleende bewoordingen 'ongebruikelijke transactie', is tevergeefs voorgesteld. Het kennelijke oordeel van het Hof dat de aanduiding 'ongebruikelijke transactie' mede feitelijke betekenis heeft en dat de tenlastelegging wat betreft de opgave van het feit voldoet aan de eisen van artikel 261 lid 1 Sv,

geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel klaagt dat het Hof wat betreft de strafoplegging ten onrechte toepassing heeft gegeven aan artikel 44 Sr.

Blijkens de strafmotivering heeft het hof ter zake van het als 'medeplegen van witwassen' gekwalificeerde feit artikel 44 Sr in aanmerking genomen, zulks evenwel ten onrechte. De in dat artikel genoemde omstandigheden kunnen alleen tot verhoging van het strafmaximum leiden indien zij – zo nodig alsnog op de voet van artikel 312 Sv – aan de verdachte zijn tenlastegelegd en door middel van wettige bewijsmiddelen zijn bewezen (vgl. HR 25 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX6916 met betrekking tot art. 43a Sr). Het middel is dus terecht voorgesteld.

Dit behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden wegens gebrek aan voldoende rechtens te respecteren belang. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat de gevangenisstraf van vier jaren mede is opgelegd ter zake van de overige bewezenverklaarde feiten, te weten: 'als ambtenaar een gift aannemen, wetende dat deze hem gedaan wordt teneinde hem te bewegen om, in strijd met zijn plicht, in zijn bediening iets te doen', 'valsheid in geschrift', 'overtreding van het voorschrift, gesteld bij artikel 9 van de Wet melding ongebruikelijke transacties, opzettelijk begaan', en 'deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven', en dat zonder toepassing te geven aan artikel 44 Sr maar met toepassing van artikel 57 lid 1 Sr de opgelegde gevangenisstraf ruimschoots blijft beneden het op de bewezenverklaarde feiten gestelde strafmaximum van acht jaren.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-07-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1392

Zaaknummer: 15/01218

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan, V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 225 Sr, 261 Sv en 44 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht ten aanzien van witwassen in Klimop-zaak.

Het middel bevat de klacht dat het hof ten onrechte het onder 7 bewezenverklaarde heeft gekwalificeerd als witwassen. Het voert daartoe aan dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat vóór de inwerkingtreding van de witwasbepalingen gepleegde delicten het zogenoemde gronddelict kunnen zijn.

Bij de beoordeling van het middel dient te worden vooropgesteld dat ook misdrijven die zijn gepleegd vóór de inwerkingtreding van artikel 420bis Sr op 14 december 2001 kunnen gelden als 'enig misdrijf' in de zin van voormelde bepaling (vgl. HR 9 december 2008, ECLI:NL:HR:2008: BF5557, NJ 2009/147). Voor het antwoord op de vraag of het bewezenverklaarde kan worden gekwalificeerd als witwassen, is beslissend het moment waarop de witwashandelingen hebben plaatsgevonden en niet het moment waarop de gronddelicten zijn gepleegd. Voor zover aan het middel een andersluidende opvatting ten grondslag ligt, kan het niet tot cassatie leiden.

Blijkens de bewezenverklaring heeft het hof, kort gezegd, geoordeeld dat het telkens verbergen of verhullen van de werkelijke aard of de herkomst van de uit enig misdrijf afkomstige geldbedragen heeft bestaan uit het meermalen laten of doen storten van geldbedragen op een derdenrekening van [medeverdachte 4]. Uit de onder 2.2.2 vermelde bewijsmiddelen volgt dat de betreffende stortingen hebben plaatsgevonden na 14 december 2001. Het door het middel bestreden oordeel van het hof is derhalve niet onbegrijpelijk. Voor zover het middel daarover klaagt, faalt het.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-07-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1393

Zaaknummer: 15/03520

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan, V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: R.J. Baumgardt, C.W. Noorduyn, I.A. van Straalen en T. Lucas

Wetsartikelen: 42obis Sr